

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Elfizetés helyben, vidéken:
1 óra 1.50 K 1 óra 2 K
1 évre 18 K 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széni István-tér 1. Telefon 202.
Feladós szerkesztő: Hajós József.

Hadi-foglyaink.

A szívünk sajnó a körültöltünk zafió gyöttrődés sutya alatt, az éjjeli álmunk meg messze-messze földön kalandoz azok után, akik esztendő óta keserves rabkenyeret esznek; idegen országok idegen népeinek kegyelmén tengődnek. Alig van család, különösen a sokgyermekű, hazavendő családok közül, kinek ne volna hozzátartozója idegen fogságban, akár Oroszországban, akár Olaszországban? A három millió orosz fogoly helyett másfél millió magyar és német katona él Oroszország területén.

Mi van velük most?
Ez a kérdést aggaszt és táplál most bennünket.

Az orosz forradalom hősege leolvastotta kezeikről a bilincseket. A szabad Oroszországban ők is szabadok léteik. Azt tudjuk. Azonban nem tudjuk azt, hogy mikor és miként térhetnek vissza hozzánk, hazájukba? Az ukrán terülről könnyű a visszaterelés, mert hiszen az közel van a hazánkhoz. Az ideérkező hírek azt mondják, hogy Nagyoroszországban is kedvező a mi foglyaink helyzete. Miltötög ott sem törődik velük senki. Azt tesznek, amit akarnak. S mit tehetne egyebet a magyar katona, mint azt, hogy indul hazafelé. Egészen bizonyos, hogy a magyar katonák százazrei keresik az alkalmasságot, hogy visszajuthassanak hozzánk. Nem egy házaérkezett már Magyarországhoz és hírül hozza, hogy sok száz és sok ezer fogoly katona lépi át a hazai határt. Itthon először vizsgálat alá veszik őket. Magállapítják, hogy nincs-e valami ragályos betegségben és csak akkor jöhetnek tovább, régenlátott övéi közé.

A legközelebbi időben tehát eltehetünk készülvő Egyes szám ára 6 fillér.

arra, hogy az oroszországi foglyok lassu hazavándorlása Fehérvárot is észlelhető lesz.

A szépművészeti tárlat megnyitása.

A vármegyeház dísztermében tegnap délelőtt fél 12 órakor történt meg a szépművészeti tárlat megnyitása gróf Károlyi József főispán által. A megnyitásra a város előkelő közönsége közül számosan megjelentek, köztük dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök is, dr. Vizsota Alajos iró-újságírók kíséretében. A közönség hosszú ideig gyönyörködött Nagy Endre festőművész eleven színvázisában, melyek a legszembetűnőbb harc téri impressziók gyors és művészi megörökítés. Úgyanakkor kellemes esztétikai élvezetet nyújtottak a jelenvottnak Mangsch Gyula szobrászművész által nagy plasztikai alkotásai és reliefjei.

A tárlat febr. 22-ől márc. 7-ig megismerhető naponta d. e. 10 föl d. u. 7-ig.

Belpódlj 1 korona, melyet Hadiszegetyő cöljira formirak. A XVIII. hadtest háborús képeinek gyűjteményes kiállításról szóló katalógus előszavát a festsőművészünk tábornoka írta. Erdőkassza miatt egész terjedelmében itt közöljük.

Nagyobbira magyar csapatokból álló hadtestem egyik népfőkésző alakulatánál fedeztem fel 1915. január hó végén — egyik szemleim alkalmával — tábori festőállványát előtt Nagy festő, ki éppen akkor egy bukovinai havas tájat festett.

Tanulmányát meglepően terjedőszerűnek, szerezésének ereje pedig kiválónak találtam.

Nagy festőt erre hadtestem főzsehez osztottam be.

Nevezet — ki akkoriban az 1914. évi szerbiai hadjáratot már maga mögött tudta — végigvonta azóta hadtestem főzsebének kötelekben az összes hadműveleteket s azokat esetével megrököltette. Végigcsinálta 1915-ben Bukovina visszahódítását és az előőrtést Halicsra, a Dnjester és Pruth melletti harcokat, a támadó hadműveleteket a Dnjester-nál, — azután a hadszínter más részébe vetve — a Wolhiniai offenzívát.

Látta az elmúlt évben az Iva melletti álló harcokat, az orosz lövegálmadásoknak az első nyári hónapokban történt kivédését s végül a Brody melletti állásainkban folyó harcokat.

Eltekintve attól, midőn egyéb

szolgálati avagy befelegése rövid időre a hadgyőztes, Nagy táradhatlanul mindig munkájánál volt. Nyit szemmel látott s ragyogó színekkel ecselelt.

Tanulmánygyűjteményének kiállításához egész szívemből teljes sikert kívánok! *Czibulka* Kolos, gyalogsági tábornok, egy hadtest parancsnoka.

OROSZORSZÁG BÉKÉT KÉR.

A bolsevik kormány hozzájárul a központi hatalmak feltételeihez.

Berlin, február 20.

Külhatalom államtitkár a birodalmi gyűlés mai ülésén mondott beszéde közben a petervári bolsevik kormányt a német kormányhoz írt levelét követelő szikraírtatát olvasta fel:

— A népbiztosok tanácsa indítva érzé magát arra, hogy a jelenlegi helyzetre való tekintettel kijelentse, hogy hozzájárul a békekérő ajánlatokkal való átárasztáshoz, amelyeket a központi hatalmak delegációi Borszt Litovszkában megállapítottak. A népbiztosok tanácsa kijelenti, hogy a német kormány által megszerpönt közelebbi feltételekre hiadétkatlanul elküldi a választ.

Külhatalom államtitkár hozzáfűzte még, hogy ennek ellenére óvnia kell arról a hittől, hogy ezzel az Oroszországgal való béke már a kezében van. Az Oroszországgal való béke csak akkor van meg, ha a szociálisták a béke megszerzéséért.

Lenint és Trockijt elűzték?

Stockholmi távirat szerint o. a az a hír érkezett, hogy Csarnov volt földművelési miniszter vezetése alatt álló szociális forradalmi párt államcsíny útján megfosztotta Lenint és Trockijt átlásaitól s mind ketőjüket elűzte Petervárról. Lenin és Trockij Állítólag Riga felé menekültek.

HIREK.

— **Ejtegyés.** Gróf Eszterházy Moric eszékari nagybirtokos val. belső titkos tanácsos, volt miniszterelnök — eljegyezte Károlyi Margit grófnőt, Károlyi Gyula gróf mácsai nagybirtokos és neje Károlyi Melinda grófnő leányát.

— Nyilvános interpelláció. A „Székesfehérvár és Vidéke” c. lapban Dr. Vermes Mihály tegnap a következő nyilvános interpellációt írta:

A városi konyhánál a múlt évről ezer korona deficit mutatkozott, melyet a közlelmzési bizottság úgy fog elhárítani, hogy az étadagokat 10 fillérré főlemlti.

— Szabad kérdezni, hogy jón a szegény emberrel lenne jól a bizottság, ha őcső ebédhez juttatná azokat? É s ha nem emelné a porció árát.

Miért nem akad ennek a sok szegénynek egyetlen Kovács A. Sándora és dr. Steiner Jákója akik oly nobilis módon honoráltatják egy két közlészívvelőnek, akik jobb sorsba vannak azoknál, mint akik a népkonyháról kosztolmány.

Csekély ezer korona l mekkota forradalmat, gondot csinál annak a bizottságnak, mely csaknem

félmillió korona haszonra tel; siet a háború alatt.

Ugyan ne emeljek kérem tiz fillérről az adagokat, hanem száltsák le ezer koronával a borralalokat.

Dr. Vermes Mihály.

— **Munkás küldetés.** Jart ma délelőt d. Karakas Lajos helyettes polgármesterrel Steiner Gáza munkásbiztosító igazgató vezetésével és az ösz munkásság nevében azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a munkásság két taggal vehessen részt a hadiszegety felszámolási bizottságban dr. Karakas Lajos helyettes polgármester a hatóság részéről a kérelem földnulin elbírállását helyezte kiállításba.

— **Háborús segély.** Megirtuk, hogy a közgyűlés által kikaldótt helyes bizottság az állam háborús segélyben nem részesített tisztviselőkháborús segélyének megállapításánál Alapi Nándor és Kaiser Ignác városi alkalmazottakat mostoha elbírállásbái részreállta s kisebb segélyt állapított meg számukra, mint amennyi fizetésük után megillelné. A városi tanács legutóbb tartott ülésén a szerelmet reparálta s a közgyűlésnek mindkét tisztviselői jogosan megillelt segélyt javasol.

— **Névmagyarosítás.** Weiss Ernő, mérő szabósegéd vezetiék nevé, hadgyminiszteri engedéllyel „Székely” re magyarosította.

Gyászrovat. Kovács István meghalt. Az évliázdek előtt Székesfehérvárnak egyik tisztelendő méltó typikus alakja volt Kovács István törvényszéki bíró a kitüntetés mint a tisztelőkütség és puritán becsületesség példaképe az okta említeni. Miker nyugalmosa vonult, mint bizottsági tag fejtett ki buzgó tevékenységet különösen a számvetés körül. Nem új rendszert követelt, hanem a számadásokat oly lelkimeretességgel vizsgálta át, hogy a közgyűlés eleve biztosítottak őrezo magát, ha Kovács István éles szeme nem talált hibát, a többi is megnyughatik. Buzgó katiholikus ember volt, a ki a katiholikus körök megalakításában tevékeny részt vett és szívesen és meggyőződéssel állott ki a forumra ha polgártársai javát példájával és szavával előmozdithatta. Körülbelül 10 év előtt megvált városunktól és Szombathelyre, a Fehérvárnál kellemesebb városba költözött. Ott halt meg e hó 18-án és 20-án helyezték örök nyugalomra. Tiszteletreméltó emléket pedig Fehérvár közönsége fogja megőrizni.

Klaucz János birtokos, életének 51 ik évében i. hó 20-án Székesfehérvárott, keresztény türelemmel viselt betegségekben, a kath. egyház kegyzereivel ellátva az Urban csendesen elhunyt. Holtestét i. hó 21-én Székesfehérvárott Szt. István utca 1. sz. a. d. u. 4 óraker történt beszentelés után Karádra szállították és f. hó 23-án a karádi plebenia-templomban d. e. 9 óraker tartandó gyász szent mise után az ottani sírkertben elemelék. Az elhunytban városunk köztisztéletben álló kanonokja dr. Klaucz György a teatvérdócsent gyászolja.

Sverleczy Terézia 20 éves szabászno háziatyagyaladásában váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön d. u. 5 óraker volt a Befényi út gyászházban.

A listifüg. Az országosap jesszállított listák komitgens-követ kezében a város közlelmzési iroda adminisztrációja ideán elő. Hogy a ráfigetést megszűnjék: el lehetünk közzéval a listák emelésére.

Felhívás adóllzetére. A városi adóhivatal felszólítja mind azokat az adózókat, kik az adó-felköttyben előlri és eszedékes adó tartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékalval ugyált 8 sapon belül, vagyis e hó 29-ig a városi adóhivatálnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkezó esetben ellenük a záloglást eljárás azonnal meg fog indítatni.

Vetőmag a gazdáknak. Sverdán gróf Károly József főispán dr. Kerekés Lajos halálttó polgármester Budapestben járt a közlelmzési miniszteriumban, hogy a gazdáknak a saük éves vetőmag kiutalásáért kérik. A közlelmzési miniszterium kiutalásba helyezte, hogy a vetőmagot egy héten belül kiutalja.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár XII. ik évi rendes közgyűlést vasárnap i. hó 24-én délelőtt 11 óraker tartja meg.

A közlelmzési miniszter a termés lefoglalásáról. A Vossische Zeitung egyik munkatársá beszélgéket folytatón herceg Windischgrätz Lajos közlelmzési miniszterrel, aki Szerényi József kereskedelmi miniszterrel, továbbá Riedl és dr. Gratz Gusztáv osztályfőnökkel Berlinbe érkezett, hogy a német birodalmi közlelmzési hivatalal tárgyalást folytasson. Herceg Windischgrätz azt mondta a többi közt, hogy az ő elemzési programja az eddigi köveitét módszerrel azemben azon alapszik, hogy az egész termés már az aratás idején lefoglalja, kontingentálja és a fejtörőit megállapítja, az ezen felül megmaradó készleteket pedig átengedi a szabad forgalomnak. Az idén várható fölöslegre néve elsősorban a szőlőfélékbe szüköségletet kell figyelembe venni.

A földosztás bajai. A „Daily Telegraph” jelenti Pétervárról: A Lenin-féle földbirtokpolitika következményei már kezdéne mutatkozni. Oriási földterületek sokhelyütt egészen szegény emberek kezére jutottak, akik csak egészen kicsiny részét tudják megművelni, a többi partagon heverték. Azonkívül a parasztok között nagy versengés támadt, amely halatlan pusztításokra ösztönzi őket és évekig tartó munka eredményeit egy nap alatt megsemmisíti. Az északi és északi-keleti kormányzóságokban nincs vetőmag s a forgalom rendtelenséggel mialt szerezni sem tudnak.

Adomány. Gerendai Gyula a hadirokkantak részére koszoru megváltás címén 10 koronát adott.

Közönetnyilvánítás. Fogadják a város tekintetes tisztikara, a városi bizottsági testület, az árvaszáz vezetősége, valamint mind azon jóbarátok és ismerősök, kik telegyéllelen írtam temetésén megjelennek, a ravatalra koszoru helyeztek, vagy bár mely módon részvétüket kifejezték — ez uton hála köszönetünket. A gyászoló Szeivald család.

Színház.

A hajduk hadnagya, Czobor Károly és Rajna Ferenc operettje a tisztességebb darabok közé sorozható. A legnap esti felújítás alkalmával a szereplők minden igyekezetüket harcba vitték a sikerért. Jók voltak: a címszerepben Falusi, Vida Ius mint kadeit, Németh Irén a grófnó, Gulyás Szep Icí, Ligeti sirásamester és Mézey Margit a felesége. A lömög jelenetek életteljesebbek lehettek volna. A karmester és a zenekar kifogástalanul működött. A. N.

A színháziroda jelentése.

Február 23-án, jövő hét csütörtökén élvezetes színházi előadásban lesz része a gyermeksergeknek. Akkorra tüzte ki előadást a színház vezetősége a Pro Pátria javára jótékonycélra a „Tücsök Matyi vagy a beszélő kulya” című látványos gyermekdarabot. Az előadást rendes esti helyárak mellett tartja a társulat és a délutáni helyáron felül rész teljesen a jótékony célt szolgálja.

Heti színházi műsor:
Pénteken: Hotel Imperial.
Szombaton: d. u. Csárdaskirálynó.
esté: Hotel Imperial.
Vasárnap: d. u. Vándorgold k. a.
esté: Hotel Imperial.
Előkészületeen: Kórta lány.

M o z i.

Az Uránia igazgatósága közli:
Henny Porten az Urániában. „Házasság unalomból” a címe annak a remek vígjátéknak, mely a jeles és kedvelt művészno főszereplésével péntek, szombat és vasárnap az Uránia vásznára kerül. Hogy mennyire kedveli az Uránia közönsége Henny Portent, annak legjobb bizonyítéka az, hogy a jegyek tömegesen kelnek el elővetéiben.

Az Apolló igazgatósága közli:
A tűzpróba. Drasche Lázár Alfred illusztris ironak ez a műve föltétlen irodalmi értékű. Valóságos társadalmi tanulmány, amelynek csillogó szatira szó át, Gyönyörű és nemes tendenciájú, fölemelő hatása és mindvégig lebilincselően érdekes. A reflektor fényével világít bele a „Tűzpróba” néhány arisztokrata családnak belső életébe. és megdöbbentő képeket tár elénk. A rendezés és a megjálzás első rangú, legszebb példánya magyar kinematografiának. A szenzációs sikerű filmet az Apolló színház mutatja be pénteken, szombaton és vasárnap. Rendes helyárak.

Önkéntes árverés.

A székesfehérvári 5382 sz. tkvi. betétben A I. 1-2 sor-szám alatt felvett Wagner István budapesti lakos tulajdonát képezó 4 oktályos beültetett szőlő és 435 számú présház a hozattartozó felszerelésekkel együtt 1918. évi február hó 24-én (vasárnap) d. e. 10 óraker irodámban (Szógyényház I. em) önkéntes árverésen el fog adatni.
Érdeklődők nálam a hivatalos órák alatt felvilágosítást nyerhetnek.
Dr. Kisteleki Károly ügyvéd.

Uránia-színházban
Pénteken: Szombaton: Vasárnap:
HENNY PORTEN
LEGSZEBB VÍGJÁTEKA!
Házasság unalomból
Előadások fél 7 és fél 9 óraker.
Vasárnap 3. 5, 7 és 9 óraker.

Szeplő, májliót pörkésé arctisztatlanság alopására bírtos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Laktine), mely párszori használat után az arcbőrönysimává és fehéré teszi. Egy kis tégely 150 K. Kapható 3 K. Kapható Szűcs Róbert gyógyszeriárában.
Köhögés ellen kitűnően bevált gyógyszer a Störk pasztila. Egy doboz ára 1 korona. Kapható: Szűcs Róbert Károly király téri gyógyszeriárában.

APRÓHIRDETÉSEK
Aprított tűzifa nagyban és kicsinyben kapható József-utca 30. sz. tűzifatelepén. Rendelések felvételnek Hahn Jakab irodájában is.

Munkafelügyelőnek keresek plebánára vallásos, szerény nőt Cim a kiadóhivatalában.

Másomó Misszongy felvételt Kézovitzky divattúházában.

Két józan életű, megbízható előmunkás keres — megás fizetésre — a Székesfehérvári Központi Szeszifző Szövetkezet. Rokkanti katonákat is felvesszünk. A jelentkezőket a szövetkezet szeszgyárának (városi Sornáz épület) felügyelője veszi fel.

Olaj utca 20. sz. ház szabad kézből eladó. Tudakozódm ügyintéhet.

Egy jó hasasló eladó Jánoskut első ház.

A Székesfehérvári Szeszifző Szövetkezet 100 hl. szeszszállításra alkalmas hordót keres.

A gázgyárban napszámosok bavi 210 korona fizetéssel felvételnak.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, február 22, 23 és 24-én:

A tűzpróba.

Főhri dráma 5 felvonásban.
Főszereplők Matyasovszky f. Péchy E. Torday, Vándorfy.
Közéskizító műsor.
Előadások 6 és fél 9 óraker.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óraker.
Rendes helyárak.